

گزارش بیست و یکمین نشست خبری ترجمان دانش

در راستای توسعه رویکرد ترجمان دانش و کاربرد نتایج حاصل از تحقیقات حوزه سلامت در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور، به منظور افزایش آگاهی ذینفعان پژوهش اعم از مدیران، متخصصین و مردم، بیستمین نشست خبری ترجمان دانش برای حداقل ۱۰ درصد از طرح‌های خاتمه‌یافته دانشگاه با حضور اصحاب رسانه‌های چاپی و الکترونیک، اساتید حوزه مربوطه و دانشجویان در تاریخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۹، در سالن جلسات کتابخانه مرکزی برگزار گردید.

لینک خبرگزاری وب دا ، گزارش خانم ثریا باقری :

<https://webda.zums.ac.ir/ZNM>

خبرگزاری ایسنا:

<isna.ir/xdV7tJ>

خبرگزاری سلامت:

<tebna.ir/x3Xz2>

خبرگزاری وزین:

<https://vazinepooya.ir/nabarvari>

مجری:

دکتر جلال حجازی ، مدیر اطلاع رسانی پزشکی و منابع علمی دانشگاه

سخنران:

دکتر رقیه خرقانی

اصحاب رسانه :

رقیه الماسی، نرگس رسولی، کوثر رضاخانی، زهرا نوری، فرید احدیان، سودابه باقری، سمیه رسولی، صغری محمدی، مریم امام وردی، فاطمه آزادی، زهرا ملابابائی

موضوع نشست خبری :

بررسی کیفیت زندگی و استرس ادراک شده زنان نابارور مراجعه کننده به بیمارستان آیت الله موسوی زنجان در سال ۱۴۰۲

تاریخ خاتمه طرح: ۱۴۰۴/۰۴/۰۴

استاد تمام بهداشت باروری دانشگاه علوم پزشکی زنجان: ناباروری؛ چهارمین عامل استرس‌زای زندگی و تهدیدی برای سلامت روان زوجین

دکتر رقیه خرقانی با بیان اینکه ناباروری، پس از مرگ والدین، مرگ همسر و خیانت، چهارمین واقعه پراسترس زندگی محسوب می‌شود، گفت: این امر می‌تواند به یک بحران تمام‌عیار برای زوجین تبدیل شود. به گزارش پایگاه خبری ویدا - زنجان، دکتر رقیه خرقانی، استاد تمام بهداشت باروری دانشگاه علوم پزشکی زنجان در نشست خبری ترجمان دانش در سالن جلسات کتابخانه مرکزی این دانشگاه، اظهار کرد: این پژوهش که با مشارکت ۱۸۰ زن نابارور مراجعه‌کننده به درمانگاه تخصصی بیمارستان آیت‌الله موسوی زنجان در سال ۱۴۰۲ انجام شد، نشان می‌دهد زوجین نابارور در طی روند درمان با یک چالش چندبعدی روبرو هستند. مشکلات اقتصادی سنگین درمان، فشارهای اجتماعی و چالش‌های جسمانی، سلامت روانی آنان را به مخاطره می‌اندازد. وی افزود: بر اساس یافته‌های این پژوهش، ناباروری پیامدهای روانی متعددی دارد که شامل ایجاد اختلال در روابط جنسی، کاهش صمیمیت بین زوجین، ایجاد ترس از طلاق و جدایی، کاهش شدید عزت نفس، افزایش اضطراب و در نهایت کاهش کلی کیفیت زندگی است.

استاد تمام بهداشت باروری دانشگاه علوم پزشکی تصریح کرد: اگرچه نتایج این پژوهش نشان می‌دهد کیفیت زندگی و سطح استرس در زنان مورد مطالعه در «حد متوسط» قرار دارد، اما پژوهشگران هشدار می‌دهند که این امر از عمق بحران نمی‌کاهد و تنها نشان‌دهنده آن است که این افراد «نیازمند مداخلات حمایتی و مشاوره‌ای فوری» هستند تا از تشدید بحران جلوگیری شود. دکتر خرقانی با اشاره به یافته‌های این مطالعه تأکید کرد: به نظر می‌رسد عوامل متعددی بر این مسئله تأثیرگذارند که می‌توان با شناسایی و تعدیل آن‌ها، گام‌های مؤثری برداشت. انجام مشاوره با رویکردهای مختلف روانشناسی، ضروری‌ترین راهکار برای بهبود کیفیت زندگی، کاهش استرس و جلوگیری از تبعات منفی ناباروری بر کانون خانواده است.

این پژوهشگر گفت: این مطالعه لزوم توجه سیاستگذاران نظام سلامت به تأمین پوشش بیمه‌ای کامل برای درمان ناباروری و همچنین استقرار خدمات مشاوره‌ای تخصصی در کنار کلینیک‌های درمانی را بیش از پیش آشکار می‌سازد. خرقانی با بیان اینکه نتایج یک پژوهش دانشگاهی در زنجان نشان می‌دهد کیفیت زندگی زنان نابارور در سطح «متوسط» و میزان استرس آنان در سطح «متوسط به بالا» قرار دارد، گفت: بر اساس این مطالعه، فرآیند سخت درمان و فشارهای ناشی از «نیاز به والد بودن»، مهم‌ترین عوامل کاهش‌دهنده کیفیت زندگی و ایجادکننده استرس در این زنان شناسایی شدند. استاد تمام بهداشت باروری دانشگاه علوم پزشکی زنجان افزود: به نظر می‌رسد عوامل متعددی بر این مسئله تأثیرگذار هستند که می‌توان با شناسایی و تعدیل آن‌ها، گام‌های مؤثری برداشت. انجام مشاوره با رویکردهای مختلف روانشناسی، ضروری‌ترین راهکار برای بهبود کیفیت زندگی، کاهش استرس و جلوگیری از تبعات منفی ناباروری بر کانون خانواده است. وی در پایان بر لزوم توجه سیاستگذاران نظام سلامت به تأمین پوشش بیمه‌ای کامل برای درمان ناباروری و همچنین استقرار خدمات مشاوره‌ای تخصصی در کنار کلینیک‌های درمانی را بیش از پیش تأکید کرد.

خبرگزاری ایسنا

استاد بهداشت باروری دانشگاه علوم پزشکی زنجان مطرح کرد

ناباروری در رتبه چهارم عوامل استرس‌زا

ایسنا/زنجان دانشیار بهداشت باروری دانشگاه علوم پزشکی زنجان گفت: ناباروری یکی از مهم‌ترین بحران‌های زندگی زوجین است، ناباروری پس از وقایع استرس‌زای بزرگ مانند فوت والدین یا از دست دادن همسر، در رتبه چهارم عوامل استرس‌زا قرار دارد.

رقیه خرقانی شنبه ۲۹ شهریور در نشست خبری ترجمان دانش که به همت دانشگاه علوم پزشکی زنجان برگزار شد باروری و تولیدمثل را یکی از ارکان اساسی زندگی مشترک دانست و با اشاره به پژوهش انجام شده توسط یک دانشجوی ارشد در سال ۱۴۰۲، افزود: در این مطالعه، ۱۸۰ نفر از زنان نابارور مراجعه‌کننده به درمانگاه تخصصی ناباروری بیمارستان آیت‌الله موسوی زنجان مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج نشان داد کیفیت زندگی و استرس درک‌شده در این زنان در سطح متوسط قرار دارد. ناباروری می‌تواند سلامت روان زوجها را تهدید کرده و بر روابط اجتماعی، جنسی و اعتماد به نفس آن‌ها اثر بگذارد.

خرقانی ادامه داد: زنانی که در فرآیند درمان ناباروری هستند با مشکلات اقتصادی، جسمانی و اجتماعی مواجه‌اند که استرس و فشار روانی را تشدید می‌کند. این استرس ممکن است خود موجب کاهش موفقیت درمان شود و شکست‌های مکرر درمان نیز استرس را افزایش دهد. بنابراین اهمیت ارائه خدمات حمایتی و مشاوره‌ای بیش از پیش احساس می‌شود.

او تأکید کرد: با شناسایی عوامل مؤثر و ارائه مشاوره با رویکردهای مختلف، می‌توان کیفیت زندگی و سطح استرس این زنان را بهبود بخشید. همچنین وجود خدمات روانشناسی و آموزش‌های مدیریت استرس در مراکز درمان ناباروری ضروری است تا سلامت روانی و فیزیولوژیکی زنان در مسیر درمان حفظ شود.

در ادامه این جلسه معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی زنجان با اشاره به اهمیت ترجمان دانش و نقش رسانه‌ها در انتقال نتایج پژوهشی به جامعه، گفت: پژوهش فقط برای پژوهشگر نیست، بلکه باید در خدمت نیازهای مردم، پزشکان و سیاست‌گذاران باشد.

مریم نوبرانی اظهار کرد: نشست امروز می‌تواند آغاز راهی باشد برای هدایت پژوهش‌ها در دانشگاه به سمتی که بیشترین خدمت را به جامعه ارائه کند پژوهش وقتی معنا پیدا می‌کند که از دل کتاب و مقاله بیرون آمده و در زندگی مردم جریان پیدا کند.

او با اشاره به ظرفیت‌های موجود در دانشگاه و مراکز تحقیقاتی استان افزود: نکته کلیدی این است که مسیر پژوهش باید بیش از آنچه فکر می‌کنیم در خدمت نیازهای جامعه باشد و این اتفاق زمانی می‌افتد که دانشگاه، صنعت، نظام سلامت و رسانه‌ها کنار هم قرار بگیرند.

به گزارش ایسنا، براساس نتایج این پژوهش که در بیمارستان موسوی بود زنان نابارور مراجعه‌کننده به این مرکز با استرس قابل توجهی مواجه‌اند و کیفیت زندگی آن‌ها در سطح متوسط است می‌توان گفت آن همدلی را دارند و به لحاظ ارتباطی جزء زوجین خوب هستند اما از فرآیند طولانی درمان خسته می‌شوند به خصوص زنان به عبارتی زنان نابارور در طول فرآیند درمان تحت فشار استرس بالا قرار دارند که گاهی موجب کاهش موفقیت درمان می‌شود. استرس ناشی از نگرانی‌های درونی، هزینه‌های قابل توجه درمان و فشارهای خانواده و جامعه، سلامت روان و کیفیت زندگی آنان را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

خبرگزاری فارس

مشاوره پیش از ازدواج، گامی مؤثر در سلامت باروری است

مدیرگروه مامایی دانشکده پرستاری و مامایی زنجان مشاوره پیش از ازدواج، گامی مؤثر در سلامت باروری و فرزندآوری به‌موقع اعلام کرد.

پروین محبی، مدیرگروه مامایی دانشکده پرستاری و مامایی زنجان در گفت‌وگو با خبرنگار فارس در زنجان مشاوره پیش از ازدواج را گامی مؤثر برای افزایش آگاهی زوجها درباره سلامت باروری و برنامه‌ریزی مسئولانه فرزندآوری معرفی کرد. مدیرگروه مامایی دانشکده پرستاری و مامایی زنجان مشاوره و آموزش‌های پیش از ازدواج را یکی از مؤثرترین راهکارها برای افزایش آگاهی زوجها در زمینه سلامت باروری و آمادگی برای فرزندآوری دانست و گفت: این آموزش‌ها می‌توانند نگرش‌های مثبت زوجها نسبت به فرزندآوری و سلامت باروری را تقویت کرده و انتخاب‌های مسئولانه و آگاهانه آنها در زمینه تصمیم‌گیری برای فرزندآوری، تعداد و زمان‌بندی فرزندان را ارتقا دهند. وی افزود: با ارائه اطلاعات جامع در این جلسات، زوجها قادر خواهند بود دغدغه‌ها، ترس‌ها و ابهامات خود درباره والدگری و زندگی مشترک را مطرح کرده و تصمیمات دقیق و آگاهانه برای آینده خانوادگی خود اتخاذ کنند. محبی ادامه داد: باتوجه به تأثیر رایزنی‌های پیش از ازدواج در افزایش آگاهی جوانان نسبت به ضرورت فرزندآوری به‌موقع، توسعه و تقویت این مشاوره‌ها می‌تواند نقش اساسی در ارتقای سلامت جمعیت و تضمین تداوم آن ایفا کند.

ناباروری فقط پزشکی نیست، روانی هم هست

خرقانی، استاد دانشگاه علوم پزشکی زنجان، با تأکید بر ابعاد روانی ناباروری گفت: ناباروری تنها یک مسئله پزشکی نیست، بلکه بحرانی چندوجهی است که سلامت روان، کیفیت زندگی و روابط اجتماعی زوجین، به‌ویژه زنان را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

به گزارش خبرنگار خبرگزاری سلامت (طبنا) زنجان، دکتر رقیه خرقانی، استاد دانشگاه، دانشگاه علوم پزشکی زنجان، در نشست خبری ترجمان دانش، با بیان اینکه از منظر علمی، ناباروری را نباید صرفاً به زنان نسبت داد؛ گفت: ناباروری یک مشکل زوجی محسوب می‌شود. زمانی یک زوج نابارور تلقی می‌شود که پس از یک سال رابطه زناشویی منظم بدون استفاده از روش‌های جلوگیری، بارداری حاصل نشود، البته این تعریف برای همه زوجها مناسب نیست؛ به‌ویژه زوج‌هایی که در سنین بالاتر ازدواج می‌کنند، ممکن است نیاز باشد زودتر برای بررسی باروری اقدام کنند.

وی با اشاره به اهمیت این موضوع اظهار داشت:

ناباروری یک بحران چندبعدی است که نه‌تنها سلامت جسمی، بلکه سلامت روانی و اجتماعی زوجین را تحت تأثیر قرار می‌دهد، اگرچه ناباروری یک مشکل زوجی است، اما فشارهای فرهنگی و نقش بارداری باعث می‌شود زنان بیشتر تحت تأثیر روانی قرار گیرند. این استاد دانشگاه، با بیان اینکه بر اساس مطالعات جهانی، از هر شش زوج، یک زوج با ناباروری مواجه است، گفت: در ایران نیز طبق بررسی‌های سیستماتیک، حدود ۱۳,۳ درصد زوجها ناباروری را تجربه می‌کنند که این مسئله می‌تواند منجر به افزایش استرس، کاهش کیفیت زندگی، اختلال در روابط زناشویی و فشارهای اقتصادی شود.

خرقانی با اشاره به پژوهش انجام شده در این خصوص بیان کرد: استرس ناشی از ناباروری، مجموعه‌ای از نشانگان روانی که در اثر تجربه ناباروری ایجاد می‌شود و کیفیت زندگی نیز مفهومی چندبعدی شامل سلامت روانی، رفاه اجتماعی و روابط فردی است که تحت تأثیر ناباروری کاهش می‌یابد و این مطالعه برای نخستین‌بار در استان زنجان و با توجه به ویژگی‌های فرهنگی خاص منطقه انجام شده و می‌تواند زمینه‌ساز طراحی مداخلات مؤثرتر در حوزه سلامت روان زنان نابارور باشد.

وی با اشاره به بررسی استرس ادراک شده و کیفیت زندگی در زنان نابارور مراجعه کننده به بیمارستان آیت الله موسوی زنجان، اظهار کرد: یافته ها نشان داد که شکست های متوالی در درمان، خود به عنوان یک عامل تشدید کننده استرس عمل کرده و می تواند منجر به کاهش کیفیت زندگی شود .

این استاد دانشگاه تصریح کرد: با توجه به ماهیت مقطعی مطالعه، امکان بررسی روابط علی دقیق وجود نداشت؛ اما داده ها نشان دادند که فرآیند درمان و فشارهای ناشی از نیاز به والد شدن، بیشترین تأثیر منفی را بر وضعیت روانی زنان نابارور داشته اند. به طور کلی، سطح استرس و کیفیت زندگی در این گروه در حد متوسط ارزیابی شد .

خرقانی، ادامه داد: این نتایج نشان می دهد که باید به طور جدی روی متغیرهای روانی و خدمات مشاوره ای در زنان نابارور کار شود، چرا که بسیاری از مراجعه کنندگان نیاز فوری به حمایت روانی داشتند، که حضور روان شناس و مشاور مامایی در کلینیک های ناباروری باید به عنوان یک ضرورت در سیستم سلامت دیده شود.